

რედაქცია

მელიქონოვის ქუჩაზე, პეტრე ჩაიგვეტოვის სა-
ლუბო.

ხელის-მოწერა

რედაქციაში და სტ. მელიქონოვის სტამბაში.
ქალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Тифлисъ. Въ
редакцію газеты „Дრობა“.

გაზეთის ღირებულება

წელიწადში 8 — მან., ნახევარ წელიწადში —
4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან.
ცალკე ნაშრომი — ერთი შაურბი.

დროება

გამოდის კვირკობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და ფრან-
გულს ენებზე.

განცხადების ღირებულება

დიდი ასოებით, ასოზე — 1 კაპ., ასო-მთავრულით
სტრიქონზე — 8 კაპ., ციცეროთი, სტრიქ. — 5 კაპ
და პეტიტით — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს
და შეამოკლებს გამოცხადებულ სტატიებსა.
ღებუქველი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ხელის-მოწერა

ზამთარის მხროვნებათათვის

თფილისის საადგილ-მამულა ბანკის სით:

სახელი	მან.	კაპ.
ხაჩატურიანი	1	—
პრ. შუთაიელიძე	1	—
ივ. მესხ.	1	—
იოს. შანშივეი	1	—
ლევ. ჯანდიერი	3	—
მ. მარტოვიანი	3	—
ჩიმიშვიანი	1	—
ჯავახიშვილი	—	50
მის. აბესალომოვი	3	—
პლ. აბაზაძე	2	—
N. N.	1	—
N. N.	—	50
N. N.	—	20
პლ. სუმბათოვი	2	—
N. N.	2	—
ბეს. ლობჯინიძე	2	—
ელიაშვილი	—	50
დმ. შავჭავაძე	1	—
პლ. ჩოლოყაშვილი	10	—
დავ. ავალიანი	10	—
დმ. ჯორჯაძე	10	—
მ. შავჭავაძე	1	—
N. N.	2	—
მ. ჩიქოანი	3	—
ივ. სუმბათოვი	3	—
ზაქ. მახვარიანი	2	—
N. N.	1	—
N. N.	1	—
N. N.	1	—
ქანელი	1	—
ნესტორ ჯავახიძე	—	20
მ. ნახიბოვი	1	—
ივ. ავალიანი	1	—
რევაზ მანაძე	3	—

სულ — 74 მ. 90 კ.

ბიშ. ჯანაშვილი — 1 —

ადრინდელი სით — 31 —

სულ „დროების“ რედაქციაში — 106 მ. 40 კ.

ეს შეწირული ფული სამშაბათის ფილი-
ტით გაიზიარება ზამთარს, უფ. როტმი-
სტრის ქოსტანტინე, პეტრეს ძის ქამარა-
კანის სახელობაზე.

სამართლებლო

ახალი ქართული გაზეთი

ამბობენ, რომ მომავალი წლიდან
ახალი ქართული გაზეთი გამოვა ჩვენ-
შიო...

ამბობენ, რომ როგორც თვითონ
გაზეთი იქნება დიდი, ფართო და
გრძელი, ისე პროგრამაც დიდი და
ფრცხელი ექნება: პოლიტიკური,
ლიტერატურული, კრიტიკული, ბე-
ლეტრისტული, იურიდიკული, სა-
მეცნიერო, პედაგოგიური და ბევრი
სხვა „ული“ „ური“ განყოფილება
იქნება შიგაო.

რედაქტორობა ამ გაზეთს: ს. თ. ილ.
მ. შავჭავაძეს უკისრია. თანამშრო-
მელებს ურჩევს ამბობენ: პეტრე-

ბურღის ქართული ენის პროფესორს
უფ. პლ. საგარელს, მდგის ქი-
მიის პროფესორს უფ. მ. პეტრია-
შვილს, მუთისის საადგილ-მამულა
ბანკის გამგებელს უფ. ბეს. ლო-
ბჯინიძეს, უფ. ნ. მანანოვს, ი. ბო-
გებაშვილს, ბეს. ჯავახიძეს, დავ.
ჩქოტუას და ბევრს კიდევ სხვა მცნობ
და უცნობ პირებსა.

ამბობენ, თბონა გაზეთის ნების-
დართვისათვის და პროგრამა უკვე
წარდგენილია სადაც რიგიაო და მო-
კლე ხანში მმართველობისაგან დამ-
ტკიცებას მოელონო.

ამბობენ, ეს ახალი გაზეთი რო-
გორც ლიტერატურული მხრით
(თანამშრომლებით) იქნება მდიდა-
რი, ისე მატერიალურის მხრითაც;
ამ თვითვე ხუთასი თუმანი ხელში
ექნება გაზეთს ძირის — ფულადო და
ამას გარდა სხვა გეგარე შემოსავლის
იმედო აქვთ; ერთი სიტყვით, ახალს
გაზეთს ყველა ის საშუალება ექნე-
ბაო, რასაც „დროებას“ ჰპირდებოდ-
ნენ, „დროების“ მებატონენი რომ
ამ ახალი გაზეთის მოთავეთ წინადა-
დებაზე დათანხმებულიყვნენო.

ამბობენ, ეს გაზეთი კვირაში ერთ-
ხელ გამოვა და წელიწადში 7 მა-
ნეთად ეღირებაო და სხ. და სხ.

ამნაირად, ჩვენს გაზეთს ახალი
მომქე ებადება.

ქეთილი იყოს იმის ჩასახვა ილ.
შავჭავაძისა და ბეს. ლობჯინიძის
აზრში. ქეთილი იყოს იმის დაბა-
დება! ქეთილი იყოს, თუ ამ მომავალ
ჩვენს მოქმე: მარტო და მხოლოდ
ლიტერატურული ინტერესები ექნე-
ბა მხედველობაში და არა სხვა რამე.
ქეთილი იყოს, თუ ის საზოგადო
სარგებლობისათვის მოღვაწეობას გა-
მოიჩინს და არა კერძო პირების,
კერძო ინტერესებისათვის. ქეთილი
იყოს, თუ ის „მალა დაიჭრეს ლი-
ტერატურის დროშას,“ ისე მალა,
რომ ქვეყნიერი რაიმე ჩირქი მას არ
მოეცხოს. ქეთილი იყოს, თუ ის
იქნება მიუდგომელი, მოუსყიდველი
და პატიოსანი.

მაგრამ, რა ექნათ? მჭვი ვერ მო-
გვიშორებია თაყიდან. ის გარემოება,
რომელმანც დაბადა ეს ახალი გაზე-
თი, რომელმანც უფ. ბეს. ლობჯინი-
ძე და ილ. შავჭავაძე „აიძულა“, რომ
ქართული გაზეთის გამოცემისთვის
ხელი მოეკიდნათ, ის გარემოება სულ
სხვას გეიჩურჩულებს ყურებში, სულ
სხვას გვეუბნება, ცდილობს სულ
სხვაში დაგვარწმუნოს.

თქვენც იცით ეს გარემოება: ბეს.
ლობჯინიძემ და ი. შავჭავაძემ მხო-
ლოდ მაშინ გაიღეს გულში ახალი

გაზეთის გამოცემა, როდესაც ძველ-
მა, ე. ი. „დროებას“ იმათ წინააღ-
მდეგ სიტყვის თქმა გაბედა; მხოლოდ
მაშინ, როდესაც „დროების“ ერთმა
თანამშრომელთაგანმა გაბედა იმათს
მოქმედებაზე ცოტაოდენი ეჭვის შე-
მოტანა.

ამ პირებმა წინადადება მისცეს
„დროების“ ახლანდელ პატრონებს,
რომ, თუ აკ. წერეთელსა და ნიკ.
ნიკოლაძეს გამოაგდებთ რედაქცი-
იდან და მათ ნაცვლად უფ. ბეს. ჯა-
ვახიძესა და დ. ჩქოტუას მიიღებთ,
მატერიალურ და სხვა ყოველ გეგარე
შემწეობას მოელოდეთ ჩვენგანო.
და თუ არა... თუ არა, ჩვენ ახალს
გაზეთს გამოეცემთ!

რომელიმე გაზეთი რომ ამისთანა
გარემოებაში დაიბადება, როგორ არ
შეგეგა კაცს ტენიში ეჭვი, რომ ეს გა-
ზეთი მიუდგომელი და „ლიტერატუ-
რის დროშის მალა დამჭერი“ ვერ
იქნება? როგორ არ გაიფიქრებს სა-
ზოგადოება გულში იმ ჰაზრს, რომ
ამ გაზეთს ზოგი კერძო ინტერესე-
ბისა და კერძო პირების სამსახური
ექნება მხედველობაშიო?

ჩვენ ამას ვამბობთ, ამ ეჭვს ვაც-
ხადებთ; მაგრამ დარწმუნებული იყა-
ვით, რომ ყველაზე პირველად და
იქნება ყველაზე მომეტებულიადაც
ჩვენ გაიხარებთ, თუ ეს ჩვენი ეჭვი
ბოლოს არ გამართლდება და ჩვენი
ახალი მომქე-გაზეთი სწორს, პატიო-
სანს, საზოგადო სიკეთის გზას მტკი-
ცვდ, შეუწყვევლად, მხნეთ, დაადგება.

ყველაზე მომეტებულია ჩვენ გაგ-
ვიხარდება, თუ ამ გაზეთში ჩვენ ისეთ
ნამდვილ მომქმეს შევიძენთ, რომელიც
ხელი-ხელში გაყრილი ჩვენთან ერ-
თად იბრძოლებს იმის წინააღმდეგ,
რის წინააღმდეგაც ჩვენ ვიბრძვი, თუ
ის ჩვენთან ერთად ემსახურება
ჩვენს საზოგადოებას, თუ ჩვენთან
ერთად მოინდობებს და იკისრებს ამ
საზოგადოების გამოღვივებას, წარმა-
ტებას და ნამდვილს სამსახურს.

შრომა ხო გაგვიხანგრება მაშინ,
ტირთი ხო ერთი-ორად მსუბუქი
შეგვექნება, საზოგადოების წარმატე-
ბა ხო ერთი-ორად უფრო აჩქარე-
ბით და გონიერად დაიწყებს მსვლე-
ლობას, ყველა ჩვენ საზოგადო საქ-
მეებს ხომ ორი მოუღლე ეყოლება
მაშინ, — და ჩვენ მეტი რაღა უნდა
გვინდოდეს, ამაზე მეტს რაღას უნდა
ენატრულობდეთ?!

მაშინ ვეღარავენ იტყვიან, რომ...
თფილისისა და მუთისის საადგილ-
მამულა ბანკების გამგებელთათვის
არის დაარსებულიო...

ს. მ.

დღიური

ჩვენ მივიღეთ პარიჟიდან, გაზეთში
გამოსაცხადებულად, შემდეგი წიგნი:
„რედაქტორი!“

„შემორჩილესად გთხოვთ ამ მოკლე შე-
ნიშვნას ალაგი მისცეთ თქვენს პატივცემულ
გაზეთში.“

ჩემდა სამწუხაროთ, ხმა დაუგლიათ ქუ-
თაისში, ვითომ მე პირადად სურვილი მქო-
ნოდეს მუთისის საადგილ-მამულა ბანკში
დირექტორათ ამოვეჩვიეთ. ეს ხმა სრულიად
უსაფუძვლოა.

საჭიროთ ვრაც დაუმატო შემდეგი: რო-
გორც მე პირადად, აგრეთვე სრულიად ახალ-
თაობას მართო ერთი სურვილი, ერთი მი-
ზანი გვაქვს: ვემსახუროთ და სარგებლობა
მოუტანოთ ჩვენს სამშობლოს; ჩვენ არ ვე-
კუთვით რომელიმე პარტიას, ან რომელიმე
საზოგადოების ნაწილს, არამედ მთელს ქვე-
ყანას. თუ სამშობლო ჩვენგან მოითხოვს
სამსახურს, ხომ მისთვის ვართ, და თუ არა,
მაინც მისთვის ვიმუშავეთ ისე და იქ, სა-
ცა შემთხვევა და ღონისძიება ნებას მოგვ-
ცემს.

დ. ლადინი.*

* *

ზანსაკუთრებით ყურადღებას მი-
ვაქცევთ ჩვენი სოფლები მკითხვე-
ლებისას ქვემო-მოყვანილს ამბავზე.
მაგრამ კიდევ უკეთესი ის იქნება,
რომ ამ გეგარე საგნებზე ჩვენი „სა-
სოფლო გაზეთი“ ხშირად და დალა-
გებით ილაპარაკებდეს. აი რაშია საქმე:

პალტაის გუბერნიისაში, ერთი სო-
ფლის რამდენიმე გლეხმა დადეს,
რომ რაც მიწა აქვთ, საერთოდ შე-
ამუშაონ. თაყიანთ ნადელს სხვა მი-
წაც მოუმატეს, რომელიც იჯარით
აიღეს მიწის მებატონისაგან. ამნა-
ირად შესდგა საზოგადო ამხანაგო-
ბის მიწა, რომელსაც ყველა გლე-
ხები უფლიდნენ და ამუშაებდნენ იმ
იარაღებითა და პირუტყვით, რაც თი-
თოეულს ამხანაგობის წევრს გაჩნ-
და. შემოდგომაზე თუ სხვა დროს,
რაც ამ საერთო შრომისა და მიწი-
საგან შემოსავალი ჰქონდათ, მშრო-
მელი სულის დაგვარად, თანასწო-
რად იყოფდნენ, და დარწმუნდნენ,
რომ ამგვარი მუშაობა და შრომის
ნაყოფის განწილება უფრო სასარ-
გებლო ყოფილა როგორც მთელი
ამხანაგობისათვის, აგრეთვე ამხანა-
გობის თითოეულ წევრისათვის.

მეორე წელიწადს ამ სოფლის ყვე-
ლა დანარჩენ გლეხებმა წინადადება
მისცეს ამხანაგობას, რომ ჩვენც შე-
მოვიტანთ თქვენს ამხანაგობაში ჩვენს
მიწებსა და შრომასა და მივიღე-
თო. ამხანაგები დათანხმდნენ, და ამ-
ნაირად მთელმა სოფელმა ერთი სა-
ზოგადო ამხანაგობა (ასოციაცია)
შეადგინა. ახლა კიდევ იქირავენ ახა-
ლი მიწა 400 დღიური თავიანთი მე-
ზობლის მიწის მებატონისაგან.

ამ ჟამად ამხანაგობის საქმე ისე

კარგათ მიდის თურმე, რომ რაც იჯარითა და ნადელით აღებული მიწები აქვთ, უნდათ სულ შეისყიდონ, და ამას გარდა სამეურნეო მაშინებიც უნდათ შეიძინონ საზოგადო შემოსავლისაგან.

მარტო ყანაში მუშაობენ თურმე ამხანაგობის წევრნი ერთად; თითოეულს იმათგან თავის საკუთარი სახლკარი და ყნო აქვთ, რომელსაც თავის ნებაზე უყლიან.

წელს ამ ამხანაგობას სასოფლო შკოლა გაუმართავს, თავის ხარჯით, რომელშიაც 40 ყმაწვილი დაიარებოა.

„თფილისის მოამბეში“ დაბეჭდილია მომავლის 1876 წლის ქ. მუთათისის შემოსავალ-გასავლის ანგარიში, რომელიც ამ თვის 17-ს დაუმტკიცებია ქალაქის რჩევასა და რომელიც ვტყობულობთ, რომ მომავალ წელს ქალაქი მუთათისი 69,363 მანეთსა და 39 კაპიკს შემოსავალს მოკლეს; ამ ანგარიშიდან ჩვეულებრივი შემოსავალი იქნება — 36,710 მან. და 73 კაპ. და უჩვეულებრივი — 24,466 მან. მასავალი იქნება: ჩვეულებრივი — 44,298 მან. და უჩვეულებრივი — 36,787 მან. და 60 1/2 კაპ. მაშა სადამე აქედამ სჩანს, რომ ქალაქის გასავალი 18,796 მანეთითა და 69 1/2 კაპიკით აღმატება შემოსავალს.

როგორც ხედავთ, სასურველი მდგომარეობაში არ ყოფილა მუთათისის ფინანსები....

ჩვენ მოგვივიდა ხაშურიდამ წიგნი, რომლის ავტორი იქაურ ცხოვრების სიძვირებზე იწერება. აქაურს რკინის გზის სახელოსნოში თითქმის ოთხასამდინ მუშა არის; ზოგიერთ იმათგანს დღეში 2—2,50 და 3 მანეთი ჯამაგირი ეძლევათ; მაგრამ ამათი ცხოვრება და გაჭირება რომ ნახოთ, შეგებრალბათო: მთელი ქიარა მიკიტანთან და მედუქნესთან გადადისო, რომელიც ყველაფერს საძაგელსა და ძვირად ჰყიდის იმათზეო. მანსაკუთრებით შესაბრალონსი არიანო მკირე-წლოვანი, ახალგაზდა მუშები, რომელთაც ადამიანის პირისსახე ზედ არა აქეთო და სხე.

ამას წინათ ჩვენს გაზეთში მოყვანილი იყო სია იმ პირებისა, რომელნიც ახალციხის ამომრჩეველთათვის შალაქის რჩევის ხმავანებად ამოირჩიეს. ახლა იქიდან მოგვივიდა ამბავი, რომ რჩევამ თავის შორის ოთხი კაცი ამოირჩია გამგეობის წევრათაო: სტეფანე იაკობის ძე მახუხოვეი, ივანე ლაზარეს ძე ბადულავეი, მკაქიმ ალაბაბისძე ზეგამიანცი და ართემ ლუკიანის ძე არუთინოვი. შალაქის სეკრეტრად ივანე ანტონის ძე მამულაოვი ამოურჩევათ.

მუთათისიდან გვწერენ, რომ იქაურ სასულიერო სასწავლებელში ამის წინაზე ორჯელ მოხდა ქურდობაო; პირველად ერთს მასწავლებელს რა-

ღაც ვერცხლუელი მოპარესო და მეორეჯერ თვითონ შკოლის ავეჯეულობა და სხვათა შორის ორი ფუთი წავიდა. ბოლოს ნახესო, რომ ვილაკას სასწავლებლის ქერზე აეტანა ყველა ნაქურდალი ნივთები, ერთს ალაგას ნაფოტები დაყარა და ზედ ნაფთი წაესხაო. შექველიაო, გვწერს ჩვენი კორრესპონდენტი, რომ ვილაკა წყეულს ამ სასწავლებლის დაწვის განზრახვა ჰქონიაო და კარგი ბედო, რომ მალე გაიგესო.

ჩვენი ფოთელი კორრესპონდენტი გვაცნობებს, რომ ამ დღეებში იქაურ ქალებს პირობა დაუდგიათ, რომ ვინც ლოტოს თამაშში ფული მოიგოს, რომელიმე კეთილი საქმისთვის თითო შაური გადადესო. რადგან თითქმის მუდამ საღამოს 20—30 ქალი იკრიბება აქ ხან ერთთან და ხან მეორესთან ლოტოს სათამაშოთაო, ამის გამო აქედამ ერთი წლის განმავლობაში კაი-ძალი ფული მოგროვდება, თუ ქალებმა თავის სიტყვა შეასრულესო.

მს მეორეთ არის, რომ შოთის ქალები ამნაირ პირობას უდებენ თავის თავს. მნახოთ, ახლა მაინც შეასრულებენ, თუ ისევ მალე დაივიწყებენ, როგორც პირველად დაივიწყეს...

იგივე კორრესპონდენტი გვწერს, რომ, გადამწვარი ზაქათალის მცხოვრებთა სასარგებლოდ, აქ ხელისმომწვრით ფული გროვდებაო და ამ მოკლე ხინში თქვენს რედაქციაში გამოგვზავნით და გთხოვთ ამ გაჭირებულ ხალხს მიაწვდინეთო.

თქვენ გამოგზავნეთ და იმედი გქოდესთ, რომ ჩვენ იმწამსვე მივაწვდენთ.

ზემო იმერეთიდან გვწერენ, რომ მარტო საჩხერის ახლო-მახლო სოფლებში, ამ აპრილისა და მაისის განმავლობაში, ხუთი კაცი და ქალი მოჰკლესო, და საზოგადოთ ამ უკანასკნელ დროს აქეთკენ ისევ ერთობ განზირდა ავაზაკობა, კაცის-კელა და ქურდობაო. თუ როგორ ოსტატურად დაიწყეს აქ ქურდობა, ორ მაგალითს მოგიყვანთო, გვწერს ჩვენი კორრესპონდენტი „დროებით ვაჭარი ბაფრინდაშვილი“: ამას წინათ საჩხერის სასტუმროს პატრონს ფრანცუზს უბის ჯიბიდან ისე ამოაცალეს ორმოც-და-თორმეტი მანეთი, რომ ვერ გაიგოო. მაგრამ ეს კიდევ არაფერი: მეორე მაგალითი უფრო შესანიშნავია: ერთს მძინარე გლეხს, ხუროს ახალუბი გახადეს ტანზე, რაც ჯიბეში ფულები ჰქონდა, ამოიღეს და თვითონ ახალუბი კი იქვე დააგდეს...

მსეე კორრესპონდენტი გვწერს, რომ დაბა საჩხერის მცხოვრებელნი, სხვა გადასახად შორის, წელიწადში 600 მანეთს ახდიდა დღემდე ადგილობრივი პოლიციის პრისტაის ჯამაგირისთვისაო და ეს გადასახადი

ძალიან საგრძნობელად რჩებოდა ამ პატარა ქალაქისთვისაო. ამის გამო, მცხოვრებლების მიწდობილობით, ერთმა აქაურ აზნაურმა ზამყრელიძემ იშუამდგომლა მთავრობასთან და ახლა ამ ჩვენმა ექალმა გვახარაო, რომ მთავრობამ გვაპატია ეს გადასახადი და უფ. პრისტაეს სხვა ფულებიდან მიეცემა დღეის შემდეგ ჯამაგირიო.

სამეგრელოდან მოგვივიდა ამბავი, რომ წლევედელი წლისთანა ღვინის მოსავლის პირი ეს თითქმის ოცი წელიწადია არ ყოფილა ჩვენშიო; ყველგან კარგს მოსავალს მოველოთო, ნაცარი ჯერ-ჯერობით სულაბათ არსად არა სჩანსო, და, სხვა მხრით თუ არა, ამით მაინც ვიქნებით წელს დაკმაყოფილებული, თუ შემდეგ შიაც კარგი დარი დაგვიდგაო.

„დროების“ კორრესპონდენცია

მუთათისი, 18 ივნისს. „დროები“ მკითხველებმა იციან, რომ მუთათისში აგრ ერთ წელიწადზე მეტია, შესდგა „წრე ქართული სცენის მოყვარეთა“. მაგრამ, უქველია, მათ არ იციან, რომ, გარდა ამ „წრისა“, აქ შედგა კიდევ სხვა „წრე“, რომელზედაც მართლა რომ ღირს მივაქცოთ ყურადღება, როგორც იშვიათს და სამწუხარო მოვლენაზე.

შველამ კარგათ იცის, თუ რა ყურადღებას აქცევს მუთათისის საზოგადოება ჩვენებური სტუდენტების გულმოსაკლავ მდგომარეობას. რუსეთში და საქმლვარ გარეთ და რა გულკეთილობათ ცდილობას, რაც შეუძლია, დაეხმაროს იმ პირთ, რომელნიც მათსასარგებლოთ რასმესკი განიზრახვენ. საუკეთესო დახმარება — ეს სპექტაკლების გამართვაა მათსასარგებლოთ, რომლითაც რამოდენიმე სტუდენტების თანამგრძნობელნი პირნი, საზოგადოების დახმარებით, კიდევაც ეწეოდენ და ეწეიან სტუდენტებს.

მაგრამ ენლა რამოდენიმე ახალგაზდებმა განიზრახეს ეს საზოგადოების თანამგრძნობა სტუდენტებისადმი აქციონ თავის სასარგებლოთ და ამ მიზნის აღსასრულებლოთ კიდევაც შეკრიბეს რვა-რვა მანეთიანი მწერლები სხვა და სხვა კანცელარიებიდან და იმათი დახმარებით შეადგინეს მეორე „წრე“, რომელიც მართავს სპექტაკლებს ვითომ სტუდენტების სასარგებლოთ და შამოსულს ფულებს კი, რასაკვირველია, ჯიბეში იწყობენ „წრის“ წევრნი. ამ „წრის“ ან უმჯობესია ესთქვათ, საზოგადოების მკარცველთ უფროსათ და წინამძღომელათ აქაური სემინარიის ერთი მასწავლებელია და მის ამხანაგებათ კი კანცელარიის მწერლები: უფ. ბ.—ი, ალ. წ.—ი და სხვა ბულგარის და სამიკიტნოების გმირები.

აი, ამ ვაჭბატონებმა კიდევაც გართეს ხუთი სპექტაკლი სტუდენტების სასარგებლოდ, მაგრამ იმ სტუდენტებს, ვის სასარგებლოდაც, იყო დანიშნული შემოსავალი, თვალთაც

არ უნახავთ კაპიკი, მხოლოდ წამწუხარაო ეს მოგვიწერეს. მხრით საზოგადოებას უსირცხვილოთ ატყულებენ და სტუდენტებს ლუკმა-პურს უკარგავენ და მეორეს მხრით კი სხვებს უკარგავენ საზოგადოების რწმუნებას. ამას გარდა რა გავლენა უნდა იქონიოს ამ მიზნით შემდგარმა „წრემ“ გამოუცდელ ახალგაზდებზე, მით უფრო რომ, არ დაიფიქროთ, ამ „წრის“ მოთავე მასწავლებელია, რომელსაც ცოტადენი გავლენა მაინც უნდა ჰქონდეს თავის მაგირდებზე?

ამ „წრის“ მოქმედების ნიმუშათ მოვიყვან თუნდ უკანასკნელ სპექტაკლს, რომელიც მათ გამართეს „შესანიშნავი და სახელგანთქმული მაგიკის და ფოკუსნიკის“ (წაიკითხე: შარლატნის) უფ. ძაზლოვის დახმარებით. ამ უკანასკნელში, არა თუ აფიშით — თვით ზალაში წარმოდგენის დროს სცენიდან ყვედრებით გამოუცხადა საზოგადოებას, რომ თქვენი შეილების სასარგებლოთ ვშრომობთ და ეხნარჯებითო. რასაკვირველია, საზოგადოება მოსტყუებდებოდა, რომ ერთს იქვე მჯდომ პირს არ აეხილა თვალები საზოგადოებისთვის და არ აეხსნას, რომ ისინი თავისი ჯიბის სასარგებლოთ შრომობენ და სტუდენტები კი ამ შემთხვევაში მცამეტი გოჭი არიან ჯოგშიო. ამ აშკარა და სამართლიანმა ქცევამ სასიამოვნოდ არ ჩაუარა ხსენებულს პირს.

მეორე დღესვე გაიგეთ, რომ 5 თუ 6 თუმანი ძაზლოვს წაუღია თავის წილათ, — დანარჩენი იმ წრეს. სულ რამდენი შამოვიდა — არ ვიციც, მაგრამ ზალა საესე იყო ხალხით.

ამ ფაქტების მიხედვით, რომელსაც თუ საჭირო იქმნა, უფრო დაწვრილებითაც ვაცნობებ რედაქციას, იმედი მაქვს, შ. რედაქტორო, ადგილს მისცემთ ამ წერილს თქვენს გაზეთში და მით დასრულებთ ყოველი პატიოსანი კაცის ვალს — გამოაშკარადდეს ამნაირი უსირცხვილო ექსპლუატაცია საზოგადოების ნდობის და საკუთრებისა.

ილია ბახტაძე

ზამოლ-მართლიდამ, 3 თბათვეს. დამწვარი და აღშფოთებული გულით გიგზავნით, უფოლო რედაქტორო, ამ კორრესპონდენციას, და გთხოვთ კუთვნილი ადგილი მისცეთ ჩემ მოწერილ ამბებს, თქვენს გაზეთში. დიდი ხანია ვაპირებდი ქვემოხსენებულ ამბების მოწერას, მაგრამ არ მიწდობდა ჩვენი კუთხას, ჩვენი მაზრის შერცხვენა; და ახლანდელ შემთხვევამ კი აღმაშფოთა და დამიმტკიცა, რომ ამ საქმეებზე გაჩუმება აღარ შეიძლება.

ზასაოცარი ამბავი მოხდა აქა, გუშინწინ, პირველ თბათვეს; ერთი, კარგი, პატიოსანი, გამოჩენილი და კეთილშობილი აზნაურ-შეილი, ივანე პაატას ძე საეანელი მოჰკლეს სოფელს საეანისხევას, ბორჯომშიდ თხუთმეტ ვერსტზედ. ამ საეანელს და მის სახელიკაცებს დიდი ხანია მამულზედ დავა ჰქონდათ, და როგორღაც ჯერ სასამართლოებში ვერ გადაწყდა მაგათი საქმე.

სობას აგვიწერს სამს დიდს თაბახზე; აგვიწერს, გვიგზავნის და თან გვთხოვს უეჭველად გახეთქი დაბეჭდვას. ცალკე წიგნში, რომელიც ამ სტატიასთან მოგვიყვანა მხოლოდისგან გაჯავრებული ავტორი ამბობს:

— „მე გამიგონია, რომ თქვენ ახლავართ ბრძანდებით, უფ. რედაქტორო. ისიც გამიგონია, რომ ახალგაზრდებს ღმერთი არა სწამთო. ეს არ მჯერა დღემდის; მაგრამ თუ ეს ჩემი სტატია გახეთქი დაბეჭდვის ღირსი არ გახდა, მაშინ კი დავიჯერებ, რასაც ამბობენ, რადგან მრავალ ჩვენთანა შორის ქრისტიანობრივი წესი დიდიწილად და ამ ქრისტიანობის დაღუპვას, ჩემს სტატიის დაუბეჭდველობით, მათ თქვენ დაეხმარებით...“

* *

ჩილის რესპუბლიკის (პერიკაში) მმართველობამ გადაწყვიტა, რომ ქალებსაც ყველა ის პოლიტიკური და სამოქალაქო უფლება მიენიჭოს, რაც კაცებსა აქვთო. ამ ახალი კანონის ძალით, ჩილის რესპუბლიკის ქალებს შეუძლიანთ არჩეულიყვნენ ხალხის წარმომადგენლოდ პარლამენტში, ჩინოვნიკებად შევიდნენ და სხვა ყველა თანამდებობა მიიღონ. მრთ პირობა მხოლოდთ საქრო, რომ ამ უფლებებით ისარგებლონ ქალებმა: ერთი, სრულ-წლოვანი უნდა იყვნენ, და მეორეც, წერა-კითხვა უნდა იცოდნენ.

განსჯალებანი

თფილისის სამკურნალო

(4 აპრილის სახსოვრად)

პრეზნის მადანზე, ჩიტახოვის სახლებში. ავთმყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დილის 8 საათიდან დილისვე 10 საათამდინ.

მ რ შ ა ბ ა თ ს: ექიმი მინკევიჩი — ხირურგიულ ავთმყოფობისათვის, ბარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთმყოფობისათვის.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: პერმიშევი და მარკაროვი — შინაგანი ავთმყოფობისათვის, მამაშევი — თვალის ექიმი.

მ თ ხ შ ა ბ ა თ ს: ლისიცივი — შინაგანი ავთმყოფ., ძიურჩარიანცი — გენერული ავთმყოფობისათვის.

ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს: პერმიშევი შინაგან ავთმყოფობისათვის.

პ ა რ ა ს კ ე ვ ს: ლისიცივი და ასატუროვი — შინაგანი ავთმყოფობისათვის და მინკევიჩი — ხირურგიულიათვის.

შ ა ბ ა თ ს: მერმიშევი და მარკაროვი — შინაგანი ავთმყოფი. ძიურჩარიანცი — ყურისა და ხირურგიულ ავთმყოფობისათვის და მამაშევი — თვალის ავთმყოფობისა.

დაიგედა ხელის სტამბაში და ისეილება უფ. ძალანდაძის წიგნის მალაზიაში ქართული

სალგროსტორია

ძველის აღთქმისა, შედგენილი მღვდლის დი. ჯანაშვილისაგან ხალხისათვის გასაგონის ქართულის ერთ და იმ პროგრამით, რა პროგრამითაც საღმრთო ისტორიას შეკლებში ასწავლიან. ბარეშე ქალაქებში და დაბარება შემოხსენებული წიგნის მალაზიებიდან შეიძლება.

შასი ათი შაური (4-4)

LA VELOUTINE

(ველუტინი)

ერთნაირი ბრინჯის კუდრი (უმარილი), ბისმუტით გაკეთებული.

იეთი ზედმოქმედება აქვს ადამიანის ხორცის კანზე, რომ ალბობს და ახალგაზდა ადამიანის კანს დაამსგავსებს. ძანს ეკერება და არა სჩანს.

შ. ძ ა ი — გ ა მ ო მ გ ო ნ ი

pommade satin

(ატლანის კომადა)

ხელების კანის რბილად შესანახავად; ზამთარში არ დაუკლებს ხელის კანი, ვინც ამ კომადას ხმარობს.

9, Rue de la Paix, Paris

156-42

ისეილება ძალანდაძის და მართანოვის წიგნის მალაზიაში ტუკის ხიდზე. შიბიკაშვილის გამოცემანი:

გრიგოლ მრბელიანის ლექსები

შასი ათი შაური

სიბრძნე სიცრუის წიგნი

თქმული საბა მრბელიანისაგან

შასი ათი შაური

კავკასიის საბავიო ინსტიტუტი სამშობლიარო ღოზიტილით (შეაზე, ფოჩტის სტანციის მახლობლად)

მშობიარე ქალებს ყოველ დროს დღე და ღამე მიიღებენ. აქიმობისთვისა და საწოლისთვის დღეში ათი შაური; ღარიბები მუქიად. ღოზიტილში არის ცალკე (საიდუმლო) ოთახები თვეში 30-50 მანეთად.

ჩვევისათვის ავთმყოფებს ყოველდღე მიიღებენ, კვირის გარდა; ვიზიტისა და წამლის ფასი ექვსი შაური; ღარიბები მუქიად. ღოზიტილი და 9¹/₂-მდი დოქტორი პრეტორი და 9¹/₂-დამ 11-მდი დოქტორი ანანოვი.

მ რ შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ, ო თ ხ შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ და პ ა რ ა ს კ ე ვ ო ბ ი თ, დილის 11 საათიდან 12-მდი დოქტორი ალბანუსი და ძაპველიერი.

მ თ ხ შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ, 12 საათზე რჩევა რემერტისა, ალბანუსისა, ანანოვისა და პრეტორიისა.

საუკეთესო საშუალება

თაგეების, ვირ-თაგეებისა და ბუზანკალის გასაწყვეტად რის ბუტმანი, კიმიკოსი პეშტიტამ,

ივპერატორის

რომელსაც პრევილეგია აქვს ბი:გან.

სასახლის მიიჯარადრი

უცხო ქვეყნების სასახლე-ვენის გამოფენაზე 1873 წელს.

პატივი მაქვს პატივცემულ საზოგადოებასა და მოვაჭრებს წარუდგინო ჩემგან მოგონილი საშუალება თაგეების, ვირთაგეებისა და ყოველგვარი ბუზანკლების, როგორც მაგალითად: ნამის ჭიისა, ჩრჩილის, ჭინჭველის და კედლის-ტილის გასაწყვეტად. ხსენებული საშუალება ჩემგან შედგენილია და მთელს მეროპაში ცნობილია, როგორც საუკეთესო საშუალება.

1872 წლის მოსკოვის პოლიტეხნიკურ გამოფენის დროს ამ საშუალების გამოგონისათვის, დიდი

ვერცხლის მედალი მიიღე და აგრეთვე ვენის გამოფენაზე 1873 წელს.

გ ა მ ო მ გ ო ნ ი პ ა ს უ ხ ს ა გ ე ბ ს.

ვინც ნარდათ იყიდის, უფრო ნაკლებ ფასად დაუთმობან.

პრემის-კურანტი:

წამალი თაგეებისა, ვირთაგეებისა და თხუნველისათვის — 1 მ. და 50 კ. პარაშოკი ნამის ჭიისა, ჩრჩილისა, ჭინჭველისა და რწყილისათვის ღირს 1 მ.; ამასთანავე რეზინის შხაპუნა საქრო, რომელიც 60 კაპ. ღირს. პედლის-ტილის წამალი — 1 მან.; სასიამოვნო სუნი აქვს და არც ღექას დასტოვებს, რაზედაც დაასხმენ. დაბერებული ხორცის (მზოლის) წამალი, ერთი ბანკა — 60 კაპ.

უთავრასი დეპოარის თფილის-ში, დეორკოვის ქუჩაზე, არწრუნის ქარვასლაში, ლანკოს მუზიკის მალაზიაში; მ ლ ა დ ი კ ა ე კ ა ზ შ ი, სეგალთან, ალექსანდროვისკის პროსპექტზე, ლებედვის სახლში; ს ტ ა ვ რ ო -პოლში — ძურილჩენკოსთან.

ამ ქალაქებს გარეშე მცხოვრებლებმა ფოჩტის ფული ცალკე უნდა გამოგზავნონ.

54-23

რკ. გზა.	დილა.	საღამ.	II კ.		III კ.		ცეცხლის გაგები	ფოზბა	ბირჟა	მან. კაპ	მაზანდა	მან. კაპ
			1	II	III	მ. კაპ						
თფილისი	9 36	4 54					ა) შოთიდან მიღის:	ა) თფილისი დამ:	პეტერბურგი, 21 თიბათ.		თფილისი, 24 თიბათ.	
მცხეთა			68	38			მღვისსიკენ — შაბათს დილის 8 საათ.	სამზღვარ გარეთ, მუთასს, რუსეთს	მთი მანეთი ღირს:	84	პური შორავლის ფო.	80
ბორი	12 21	8 41	2 40	1 23			სტამბოლს — კვირაობით, დილას.	ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუღდ.	ლონდონში 32 პენსი.	89	ჭერი ფუთი.	60
ხაშური	2	11 10	3 92	2 18			ბ) მღვისსიკედ:	ორშაბ. ბაქოს — ორშ. სამშუ. და	პარიში 334 სანტიმი.	6	ბაზა მრეწვისა, ფუთი.	5 50
ბეკათუბანი			4 42	2 46			შოთისკენ — ორშაბ. ნასად. 3 საათ.	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	სკონტი (სარგებლისფასი)	203	— ამერიკისა, ფუთი.	6 30
შვირილა			5 81	3 23			სტამბოლს — ოთხშაბათს, შუადღეზე	ბ) მუთ აისი დამ:	ბანკის ბილეტი 5%	100 25	ბაკნტილი ბაზა ფო.	8
მუთაისი	8 23		6 75	3 75			შოთიდან: I II III	თფილისისა და შოთისაკენ — ყოველ დღე, კვირას გარდა.	მოგვიანი (პირველისესხი)	201 75	მატყლი თუშური ფო.	7 50
სამტრედია			7 73	4 29			სოხუმამდი . 4 3 1	მუთურგეთს — ორშ. და პარასკ. ზუღდიდს	მოგვიანი (მეორესესხი)		— მარაქამისა ფო.	7 50
ახ.-სენაკი			8 57	4 76			ჭერამდი . 20 50 15 50 5	— ოთხშაბ.	ბირაოს ფურცლები:		აბრეშუმი ნუხური გრ.	2 60
შოთი	11 44		9 75	5 42			ტაგანროგ. 34 27 8 60	გ) ბ ო რ ი დ ა მ:	თფილ. საზნ. ბანკისა.	88	ჭონი, ფუთი.	4
შოთი	8 40						მღვისამდი. 38 30 9 60	შოველგან ყოველ დღე, კვირას გარდა.	ხერსონის ბანკის (5 1/2)	86 75	ჭონის სანთელი ფუთი.	5 60
ახ.-სენაკი			1 18	66			ტელეგრაფი	ყოველგან ყოველ დღე, კვირას გარდა.	მოსკოვის (5%).		სტეარინის სანთელი, ფ.	10 20
სამტრედია			2 6	1 14			მ. ცი სიტყვა თფილისიდან:	დ) შ ო თ ი დ ა მ:	აქციები:	172	ხორცი ძროხისა, ლიტ.	60
მუთაისი	11 51		3 4	1 69			მუთაისს, შოთს 1	შოველგან ყოველ დღე, კვირას გარდა.	მღვისსი სავაჭრო ბანკის	139 50	— ცხვისა, ლიტრა 70	
შვირილა			3 98	2 21			ბორს, დუშეთს, სიღნაბს 50		შოთი-თფილ. რკინ. გზის	530	სპირტი, ვედრო. 6 60	
ბეკათუბანი			ლაშე 5 33	2 96			როსტოვს მღვისსი მოსკოვს 2		შავიზღვის ცეცხ. გემების	168	შაქარი, ბროც. ფუთი 7 10	
ხაშური	5 41		1 6 5	84 3 24			პეტერბურგს, მარშავს 2		ძავაზის და მერკურის	665	— ფხვნილი ფუთი 6	
ბორი	7 23		3 6 7	36 4 9			მსმალეთში, შვეიცარიაში 3		პირე. საზღვევ. საზოგ.	263	შავა გრვავალი ფუთი 20	
მცხეთა			9 8 5	4 1			იტალიაში და საფრანგეთში. 3 50		პეტერბ. საზღვევ. საზ.	257 65	ზეთი ქუჩუთისა ფო. 5 50	
თფილისი	10 16		7 2 4	9 7 5 4 2			ინგლისში. 3 75		მოსკოვის საზღვევ. საზ.		მკრო 1/2 იმპერიალი. 6 18	